

3. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

**Javaslat a
„MAGYAR CIMBALOM”
Hungarikumok Gyűjteményébe történő felvételéhez**

Készítették:
Dr. Szegő Andrea. (név)

..... (aláírás)
Budapest, 2016. június 2. (település, dátum)

Készítették:
Cseke László (név)

..... (aláírás)
Budapest, 2016. június 2. (település, dátum)

Készítették:
Liber Endre (név)

..... (aláírás)
Budapest, 2016. június 2. (település, dátum)

I. A JAVASLATTEVŐK ADATAI

1. A javaslatot benyújtók (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

Dr. Szegő Andrea

Cseke László

Liber Endre

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Dr. Szegő Andrea

Levelezési cím: 1146 Budapest, Hermina út 14. mfsz. 5.

Telefonszám: 20-448 6258

E-mail cím: eurasiaconcept@gmail.com

Név: Cseke László

Levelezési cím: 2030 Érd, Bajcsy Zsilinszky út 22.

Telefonszám: 20-925 3444

E-mail cím: operazongoraterem@gmail.com

Név: Liber Endre

Levelezési cím: 1012 Budapest, Kuny Domonkos u. 9. I./3

Telefonszám: 20-932 5531

E-mail cím: endre@hangveto.hu

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: MAGYAR CIMBALOM

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☒ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus és vendéglátás	

3. A nemzeti értéket tartalmazó értéktár megnevezése: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Értéktár, Magyar Értéktár

4. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

a) A magyar cimbalom bemutatása

A cimbalom magyar alkotó műve, különleges, egyedi, jellegzetes hangszer, minőségével a magyarság csúcsteljesítménye, melyet külföldön és belföldön egyaránt a magyarság kiváló nemzeti hangszereként (kiemelt értéként) tartanak számon, amelyről a magyar zenészek ismertek a világban. A világon egyedülálló és méltán híres magyar cigányzenészek, cigányzenekarok nélkülözhetetlen hangszere, mely hozzájárul a zenészek sikeréhez és nemzetközi elismertségéhez. A világban bárhol megjelenik a cimbalom, mindenki tudja, hogy ez egy magyar hangszer.

A magyar cimbalom trapéz alakú, négy lábon álló, pedállal ellátott húros hangszer. A trapézalak hosszú oldala típusától függően kb. 150 centiméter, rövidebb oldala 100 centiméter hosszú, a test átmérője 80 centiméter, súlya 95 kg. Az alaplapja fenyődeszkákból készül, és erre van ráépítve egy olyan fa ill. fémszerkezet, amely képes ellenállni a húrozat 12 tonnányi összehúzó erejének. A játékos cimbalomverőkkel szólaltatja meg a hangszer. Hangterjedelme négy és fél oktáv, C basszus hangtól a három vonalas A-ig terjed. Az ilyen módon készített cimbalom hangereje, hangminősége és hangterjedelme képessé teszi arra, hogy koncertpódiumokon szólóhangszerként szerepeljen. Ha kísérőhangszer, akkor bármelyik más hangszer egyenrangú partnere. Természetesen hosszú utat járt be, míg eljutott erre a szintre.

A/4 –es koncertcimbalom zárható fedővel

A/4-es koncertcimbalom faragott rámával

b) A cimbalom története rövid összefoglalásban

A cimbalom ősi hangszer, feltehetően Asszíriából származik, ázsiai eredete azonban bizonyos. Első ábrázolása feltehetőleg az i.e. IX. századból való. Az arab hangszerek közül két olyan ma is létező ősi hangszer van, amelyeket a cimbalom elődjének lehet tekinteni a qanun és a santur.

A hangszer Európába a népvándorlások során jutott el. A XVI. században már sokfelé feltűnt a cimbalom. Egységes hangolási, húrozási mód még nem létezett, különböző nyelvterületeken másképp nevezték. Az angol nyelvben hammer dulcimernek, a németek

hackbrettnek, a franciák tympanonnak, olasz spanyol nyelvterületen salterionak, Közép-Európában cimbalomnak, cimbalkának hívták. Használták az egyházi zenében kísérő hangszerként, vagy a főúri udvarokban szórakoztató zenéhez. Ezek a kezdetleges hangszer a mainál jóval kisebb méretűek voltak, alakjuk is sokféle lehetett, háromszög, trapéz, négyszög formában láthatóak a korabeli ábrázolásokon. Asztalra, vagy térdre tették, nyakba akasztották, pengetve vagy kezdetleges verőkkel szólaltatták meg.

Magyarországon, a cimbalom szó első leírása 1533-ból való, Komjáti Benedek bibliafordító jegyezte le. Valószínűleg a vándorló cigányzenészek terjesztették el a hangszer hazánkban. Az 1800-as években a cimbalom egyre népszerűbbé vált, megnőtték a vele szemben támasztott igények is, mivel szűk volt a hangterjedelem, és nem lehetett tompítani, összezúgtak a harmóniák, a játékos a kezével halkította el a húrokat. Fejlesztésre szorult.

c) Schunda és Bohák dinasztiák – a nagy ősök

A cimbalmon az első komolyabb fejlesztések Schunda József nevéhez fűződnek. A hangszer ismeretében Mosonyi Mihály zeneszerző rábeszélte Erkel, hogy nemzeti operánk, a Bánk bán egyik legmeghatározóbb jelenetében szólaltassa meg a cimbalmot. Az első előadásokon Erkel fia, Sándor játszott a hangszeren.

Schunda Vencel József tovább tökéletesítette a cimbalmot; négy lábra állította, hangterjedelmét kibővítette, pedállal, valamint hangfogóval látta el. A külső megjelenését is teljesen átalakította az igényesen díszített rájával és kerettel. Megszületett a pedálos cimbalom.

Felújított Schunda cimbalom

A korszak vezető művészei - Liszt, Erkel, Allaga Géza, Mosonyi Mihály óriási örömmel üdvözölték az új hangszer, szép jövőt jósoltak neki. Liszt ezt írta levelében Schunda Vencel Józsefnek: „Ősi hangszer ragadtak ki az évezredek pongyolaságából, és megadták neki a szalon, hangverseny, és zenekari képességet. A magyar nemzet és a magyar zeneirodalom örök hálára van Ön iránt kötelezve. Üdvözlöm Önt a magyar zeneművészet nevében.” Liszt Ferenc a Zeneakadémián mutatta be az újonnan kifejlesztett hangszer. Erkel, Mosonyi, Goldmark kibővítették a cimbalom repertoárt, Allaga Géza cimbalomműveket jegyzett le, cimbalomiskolákat látott el oktatási anyagokkal.

A magyar cimbalom Európa királyi udvaraiba is elkerült. Sikerét elterjedése bizonyítja: 1884-ben az ezredik cimbalmot gyártották le. 1891-re háromezredik, a millenniumi ünnepségre a hétezeredik, 1906-ban már a tízezeredik darabolt készítette el a Schunda cimbalom manufaktúra. Az erre az alkalomra szervezett ünnepségen Ferenc József is megjelent. Ekkor

már a cimbalom Európa összes országában megtalálható volt, de eljutott hazánkból Amerikába, Ausztráliába, Egyiptomba is.

A cimbalmot az 1920-as évek tájékán a zongora kezdte teljesen kiszorítani a zenei életből; a Bohák dinasztia a hangszer további tökéletesítésével igyekezett e folyamatot megállítani. Technikai újításaik eredményei közül a legfontosabbak: a cimbalom hangját a zongora hangzásához közelítették, hangerejét növelték, hangterjedelmét tovább bővítették, hangzása szebb lett. Felújították a pedálszerkezetet is. A ma használatos cimbalmok a Bohák cimbalomhoz hasonló konstrukció alapján készülnek.

A második világháború után a jazz zene előtörése és a zongora elterjedése a cimbalmot háttérbe szorította. Úttörő géniuszai, Schunda Vencel József 1923-ban, Bohák Lajos 1952-ben meghaltak.

d) Cimbalom 1945 utáni nehézségei és napjaink kihívásai

1945 utáni történelem a cimbalom sorsára is rányomta bélyegét. E tradíció továbbvivőinek számos nehézséggel kellett megküzdenie. A Bohák dinasztia következő generációja, ifjabb Bohák Lajos vitte tovább a hagyományt, tőle Frei Gábor, később Jancsó István őrizte a hangszerkészítés titkát, néhány újítással tökéletesítve a felső hangfogó rendszert. Arra is igény mutatkozott, hogy a könnyebb szállítás érdekében kisebb súlyú cimbalmok is készüljenek.

Jancsó István által tervezett és készített kiscimbalom

Jancsó István tanítványai keze munkájaként kerülnek ki a legjobb minőségű cimbalmok hazánkból a világ minden tája felé, és ők gyártják a cimbalmok hazai rangos zenei intézményeinkbe.

5. Indoklás a Hungarikumok Gyűjteményébe történő felvétel mellett

Indoklásunk a) pontjában a cimbalom magyar kultúrában betöltött kiemelt helyére utalunk.

Majd a b) pontban vázoljuk azokat a jövőbeni perspektívákat, melyek a Hungarikumként történő hivatalos elismeréssel a magyar cimbalom előtt feltáruznak, így e hangszer jelentősen hozzájárulhat a magyar kultúra erőteljesebb megjelenéséhez a kulturális világterben.

a) A cimbalom a világban, mint a magyar kultúra fontos eleme terjedt el. Ezt a világszerte elterjedt hangszert Magyarországon fejlesztették ki, a XIX. század második felében. Aki komolyabb szinten foglalkozik a cimbalomzenével, tudja, hogy azóta is Magyarországon készülnek a legjobb cimbalmok. A cimbalom és a magyar kultúra szerves kapcsolatát

bizonyítja az is, hogy magyar zeneszerzők építették be e hangszert a klasszikus zenébe, így zenei óriásaink, Liszt Ferenc, Erkel Ferenc Kodály Zoltán, Bartók Béla, Weiner Leó. A kortárs magyar zenében is helyet talált a cimbalom: Kurtág György, Balassa Sándor, Szokolay Sándor szintén felfedezte e hangszer nagy lehetőségét. Rácz Aladár szerepe elvitathatatlan abban, hogy a magyar cimbalom a nemzetközi zenei életben is elterjedt. Az 1886-ban, Jászapátiban született zenei östehetségünk, az „örök csavargó” cimbalomjátékát a világ egymástól távoli pontjain hallotta meg Igor Sztravinszkij és Saint Saens; a zenei élmény hatására születtek meg cimbalmos darabjaik. Ezzel a külföldi kortárs zene felé is utat tört magának a magyar cimbalom. A cimbalom repertoár azóta is gazdagodik hazai és külföldi kortárs zeneszerzők műveivel. Korunk cimbalomművészei a magyar kultúra fontos követői: külföldi koncertfellépéseik, mesterkurzusaik során egyre többen ismerik meg a világban a magyarok kiemelkedő kulturális értékét, a pedálos koncertcimbalmot, itthon azt szolgálják, hogy a cimbalom a magyarok élő kulturális hagyománya maradjon, és új színekkel gazdagodjon e kulturális örökségünk. A cimbalom hangszer a magyar népzeneben, de a magyar nóta játszásában is jelen van. A cimbalom néprajzi jelentőségére Lajta László Vas megyei gyűjtései, Pávai István Felső-Maros vidéki népzeneéről és az erdélyi hangszer-együttesekről írt népzenei tanulmányai hívják fel a figyelmet. Az, hogy a cimbalom a magyar költészetben is megjelenik, ékes bizonyítéka annak, hogy a cimbalom milyen mélyen gyökerezik a magyar kultúrában. Csak a legismertebb költeményeket említve: Petőfi Sándortól A helység kalapácsa, Dínomdánom, Falu végén kurta kocsmá, Arany Jánostól a Válasz Petőfinek, A lacikonyha vásári képe, továbbá Ady Endrétől a Zeng-zeng a jég – cimbalom.

b) Érveink a hangszer jövőbeni perspektíváihoz kapcsolódóan: a magyar cimbalom nagymértékben hozzájárulhat ahhoz, hogy erősítsük a magyar kultúra jelenlétét a kulturális világtérben. Szükséges lenne, hogy még több cimbalmos mű keletkezzen hazai és külföldi zeneszerzőktől egyaránt. Vagyis az előadóművészek mellett a zeneszerzői oldalra is figyelni kell a magyar cimbalomban rejlő lehetőségek kiaknázása érdekében. Magyarország hirdethetne Nemzetközi Cimbalom Zeneszerző Versenyt, az eredményhirdető koncert helyszíne lehetne Szolnok város, ahol a helyi, majd a megyei értéktárba bekerült a magyar cimbalom. E cimbalmos művek komponálására felhívó nemzetközi zeneszerzői verseny újabb lehetőségeket adhat nemcsak a magyar cimbalomnak, de a magyar kultúra markánsabb nemzetközi megjelenésének. E folyamatot nagymértékben segítheti, ha a magyar cimbalom bekerül a Hungarikumok Gyűjteményébe.

6. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

1860- Zenészeti lapok (közlöny a zeneművészet összes ágai köréből) – Mosonyi Mihály: Egy szó a cimbalom érdekében

1860- Zenészeti lapok – Az elzárt pacsirta dalaiból , vers – A cimbalom

1861.01.02. - Zenészeti lapok – Újdonságok – „Erkel a „Bánk bán” dalművében legelőször fogja használni a zenekarban a cimbalmot.”

1861. 03.21. – Zenészeti Lapok – Mosonyi Mihály: „Bánk-Bán. Eredeti magyar opera 3 felvonásban, írta Egressy Benjamin, zenéjét szerző Erkel Ferenc.

1864. 08. 18. – Zenészeti Lapok – Kubinyi Lajos: Levelezés

1874. 11. 08. – Zenészet Lapok – Ábrányi Kornél: Első magyar elméleti s gyakorlati cimbalom-iskola. Szerkesztés kiadta: Schunda V. J.

1874. 12. 17. – Zenészet Lapok – Schunda V. J. magyar kir. udv. hangszergyáros, ajánlja az általa feltalált szabadalmazott cimbalomokat – hirdetés

1875. 06.27. – Zenészet Lapok – Szabadi Frank Ignác: A cimbalomról

1888-90. – Bolgárszeghy Lajos: Magyar cimbalom újabb és régibb kedvelt magyar népdalok gyűjteménye 2. kötet, Brassó Zeidner H.1.

1895. 06. 20. – Magyar Hírlap- Gárdonyi Géza: A cimbalom meg a magyar nóta

1897- A Pallas Nagylexikon – Cimbalom

1898 – Koczányi Béla: Zeneirodalom válogatott termékeinek betűrendes jegyzéke – A magyar cimbalom – Kassa, 1898.

1901-1910 - Allaga Géza: Legújabb cimbalom tankönyv - Budapest, Kunosy Vilmos és fia könyvnyomdája.

1905 – Erdélyi Dezső: A cimbalmozók kézikönyve, Bp. 1905 Szegő Jenő

1907 – Schunda V. József: A cimbalom története a 10000-ik cimbalom elkészültének jubileuma alkalmából – Bp. 1907. Buschmann F. könyvnyomdája

1935 – Szabolcsi Bence-Tóth Aladár: Zenei lexikon – Cimbalom – Bp. 1935.

1938. július – Huszadik Század: Zeneakadémiai tanál lesz a cigány Rác Aladár, a cimbalom paganínije

1958 – Tarjáni Tóth Ida, Falka József: Cimbalom iskola 1. – Editio Musica Bp. 1958.

1967 – Tarjáni Tóth Ida, Talka József: Cimbalom iskola 2. – Editio Musica Bp. 1967.

1977-1982. Ortutay Gyula: Magyar Néprajzi Lexikon: Cimbalom – Akadémiai kiadó 1977-1982.

1981. október – Ország-Világ : Rapai Ágnes-Bencze Szabó Péter Búcsú a hangszerektől? – Magyar exportsiker a világhírű Bohák rendszerű cimbalom

1991. 11. 04. Kurír: Etűdök cimbalomra

1991. Pesti Riport Szórakoztató Napilap – Kemény György: Különleges szakmák - A cimbalomkészítő

1994. május – Hangszer Világ – Tóth Anna: Rövid hangszer történet – egy cimbalomtalálkozó ürügyén

2001-2002 – Nagy Magyarlexikon – Tari Lujza: Magyar Népzene Szócikke –Cimbalom Bp.

Honlapok:

www.cimbalom.hu

www.cimbalom.lap.hu

www.cimbalomkeszito.hu

www.cimbalom.org - Cimbalom Világszövetség

www.viktoriaherencsar.com - Herencsár Viktória cimbalomművész weboldala

www.hukor.hu – a Magyar-Koreai Társaság weboldala

www.kalmanbalogh.hu – Balogh Kálmán cimbalomművész weboldala

www.hangveto.hu – Lukács Miklós cimbalomművész weboldala

www.encyclopedia.thefreedictionary.com/cimbalom - Enciklopédia - Modern Concert cimbalom made by Kovács Balázs with a fully chromatic pitch range of AA to a'''. Photo by Jeff Holsen

<http://www.mediaklikk.hu/2014/01/23/zimber-ferenc-hangszeres-szolista/>

<http://www.mediaklikk.hu/2014/04/20/az-a-szep-bicskei-geza-2/>

Versek:

Petőfi Sándor: Falu végén kurta kocsmá, Dínomdánom, A helység kalapácsa

Arany János: Válasz Petőfinek,

Ady Endre: Zeng-zeng a jég – cimbalom

Krimi: Baráth Katalin: Az arany cimbalom – Agave Kv. 2014.

Multimédiás források:

Erdősi Tamás: A Hajós utcai műhely (DVD)

Jancsó István – Cimbalom (DVD)

Meteorfilm, Vékás Péter: A magyar zongora (DVD)

7. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe: www.cimbalom.hu, www.cimbalomkeszito.hu

III.**MELLÉKLETEK**

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés g) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek

Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátus
Hungarian Institute for Culture and Art

1011 Budapest, Corvin tér 8.
Postacím: 1251 Bp. Pf. 33.
Telefon: 00-36-1-225-6000
Fax: 201-5764
E-mail: mimi@mimi.hu

Képző- és Iparművészeti Lektorátus
1014 Budapest, Úri u. 54 -56.
Postacím: 1250 Budapest 1. Pf. 17.
Telefon: 00-36-1-356-7444
Fax: 356-1764
E-mail: lektoratus@lektoratus.hu

Előadó: Mózerné/Sziliné
Zsűriszám: AM-41/2007.IX.13.

TERMÉKMINŐSÍTÉS

Az MMI és Képzőművészeti Lektorátus által felkért szakértők megtekintették a Cseke Bt. /Cseke László, Cseke Gábor és Kovács Balázs/ által tervezett és kivitelezett 2 db cimbalmot.

A bemutatott hangszereket a szakértők művészeti szempontból szakszerűnek, egyedi iparművészeti alkotásnak minősítették,

elfogadták.

A művészeti szempontból elfogadott alkotásokat a Lektorátus az alábbi **termékszámokkal** látta el:

1.	„kis” cimbalom, mérete: 125x65x23 cm	AM-41/533/2007
2.	„nagy” cimbalom, mérete: 150x76x30 cm	AM-41/534/2007

Megrendelés esetén a kis cimbalomból 50 db, a nagy hangszerből 150 db készíthető.

Szakértők voltak: Jakabné Seregély Márta és Bein Klára iparművész, Benkő Cs.Gyula formatervező, a Lektorátus részéről Mózerné Lőcsey Ágnes.

A Lektorátus a minősítésért 20.000.-Ft+ Áfa díjat számol fel a mellékelt számlán.

Budapest, 2007. szeptember 20.

Ajánlás „Hungarikum” címre

A Cimbalom, melynek Közép-Ázsia a bölcsője, több ezer éves út után hazánkat választotta arra, hogy megújuljon, és ezzel az új formájával magyarrá váljon. Ezt a korszerűsítést Schunda Vencel József tette a 19. század második felében, mely kisebb-nagyobb változtatással a mai napig megtartotta felépítését. Ezt a cimbalomtípust használjuk Magyarországon és a környező országokban. Bár a cimbalom a világ majdnem összes országában megtalálható, de legnagyobb részben más országokban nem, vagy csak kisebb fejlődésen esett keresztül. A cimbalmok nagy családjában a magyar típus vált a világ legkorszerűbb cimbalmává. A magyar cimbalom mutat példát más országok hangszerkészítőinek a cimbalom fajták fejlődéséhez. Ennek alapján készítenek ma már pedálszerkezetet a német cimbalomhoz, a hackbretthez, vagy a kínai cimbalmokhoz, a yangqinhez. De a hangszerek hangterjedelmében is a mi hangszerünk az irányadó. Még sorolhatnék sok példát arra, hol, és mit vettek át a magyar hangszertől az utóbbi évtizedekben. A magyar cimbalom után olyan nagy az érdeklődés világszerte, hogy már nagyon sok országba eljutott maga ez a hangszertípus, és számos helyen oktatják a rajta való játékmódot. Ha bárhol megjelenik ez a hangszer, mindenki tudja, hogy ez a „magyar” cimbalom. Azt sem szabad elfelejteni, hogy a 19. században ez a hangszer a magyarság szimbóluma volt a tárogatóval együtt. Liszt Ferenc magyar zongorának nevezte, és szorgalmazta, hogy oktatása bekerüljön a Zeneakadémiára is, ami meg is történt 1897-ben. Gárdonyi Géza írónkat idézve ez a hangszer arra van teremtve, hogy örökké éljen. "...ha valaha elpusztulnánk a föld színéről, az angyalok lejönnek a mennyek országából és az utolsó cimbalmot fölviszik oda magukkal." - írja Gárdonyi a „Magyar Hírlap” 1895. június 20-iki számában „A cimbalom meg a magyar nóta” c. cikkében.

Mindezek alapján javaslom a magyar cimbalom „Hungarikum” címre való jelölését.

Budapest, 2014. július 1.

doc. Herencsár Viktória ArtD.
Magyar Arany Érdemkeresztrel kitüntetett,
Magyar Örökség Díjas cimbalomművész
a Besztercebányai Művészeti Akadémia docense
a Cimbalom Világszövetség elnöke
www.viktoriaherencsar.com

BUDAPESTI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA
BUDAPEST CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY

Elnöki Szervezet

Ikt.sz.: 218 /2014.
 Budapest, 2014. 06.10.

Magyar Hangszerész Szövetség

Cseke László Mester Úrnak

Tisztelt Osztályelnök Úr!

Semmelweis Tibor alelnök úr tájékoztatott arról, hogy az Önök műhelyében készül a jellegzetesen magyar hangszer, a cimbalom.

A világ több országában készül cimbalomnak nevezett kezdetleges eszköz, de a koncerthasználatra alkalmas Schunda mester által szabadalmaztatott, és Bohák mester által továbbfejlesztett **koncert cimbalom kizárólag az Önök műhelyében készül és innen indult el világhódító útjára.**

A tárogatón kívül ez a cimbalom számít a szakirodalomban **jellegzetesen magyar hangszernek**, amit egyre gyakrabban világszerte használnak a klasszikus zenében is.

A hangszer, és a készítés módja is méltó arra, hogy a „magyar örökség” részévé váljon, és támogatjuk, hogy a „Hungarikum” kitüntető címet megkapja.

Budapest, 2014. június 10.

Üdvözlettel:

Fekete Balázs
 BKIK alelnök

Oktatási és szakképzési felelős
 Kézműipari Tagozat Elnöke

Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara
 Elnöki szervezet

1.

Magyar Hangszerész Szövetség

Cseke László Mester úrnak

Tisztelt Osztályelnök úr!

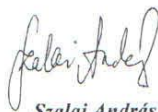
Az Id. Bohák Lajos, Ifj. Bohák Lajos, Jancsó István, Kovács Balázs nevével fémjelzett cimbalomkészítő iskola olyan hangszert hozott létre, mely a maga nemében egészen egyedi és páratlan tulajdonságokkal rendelkezik. Az elmúlt évtizedek során tett folyamatos fejlesztéseik, kísérletezéseik és megalkuvást nem ismerő munkájuk olyan eredményeket hoztak a cimbalom számára, mint a maga korában Liszt Ferenc hatására, Schunda Vencel József elévülhetetlen érdemei. A hangzásra és a zenei igények mind magasabb szintű megvalósítására törekvő, állandó tökéletesítő szándékuk által válhatott és válik egyre inkább a modern magyar cimbalom a klasszikus és kortárs zenei repertoár részévé, Európa és a világ hangversenytermeinek egyre foglalkoztatottabb hangszerévé.

Jómagam, mint koncertező, klasszikus és kortárs zenei előadóművész, aki rendszeresen ezen a hangszeren játszik, számtalan alkalommal találkozom, akár a világ más tájain is cimbalomra hasonlító, vagy annak nevezett hangszerekkel, rendszeresen tapasztalom, hogy azok sokszor rokonságban sem állnak az említett mesterek által készített hangszer tulajdonságaival, struktúrájával, képességeivel. Hasonló tapasztalatom, ahogy neves hazai és külföldi művészek, zeneszerzők – akik munkájuk során már kapcsolatban álltak a cimbalommal – azonnal felfedezik ennek a hangszernek az egyediségét, másoktól jól megkülönböztethető, differenciált hangzásvilágát. Édesapám, Szalai József, a klasszikus zenei cimbalmozás úttörőjének számító Rácz Aladár tanítványaként, koncertező művészként szintén nagy figyelmet fordított a hangszer alakulására és elkötelezett híve volt az elért eredmények megóvásának.

Azt gondolom, hogy hazánk feladatául szolgálhat annak a hangszernek különös megbecsülése, mely a nemzetközi zenei szaknyelvben is a „zimbalo ungherese” nevet viseli, ami a magyar cimbalomkészítő mesterek tudásának, tapasztalatának egyedi érdeme. Mindezen eredményeket rendkívül fontosnak tartom megőrizni a magunk és a jövő nemzedékek számára, ezért javaslom, hogy a cimbalom a „magyar örökség” részévé és a „Hungarikum” kitüntető cím birtokosává válhasson.

Budapest, 2014. július 2.

Üdvözlettel,

Szalai András

Artisjus-díjas cimbalomművész, zeneszerző
A Szent István Zeneművészeti Szakközépiskola tanára
A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem doktorandusz hallgatója

FD16/489-1/2014

Hagyományok Háza

az Emberi Erőforrások Minisztériuma nemzeti intézménye

Cím: Budapest I., Corvin tér 8.; Postacím: 1251 Bp., Pf. 23. Telefon: 225-6049, Fax: 225-6077, 201-5017 E-mail: hhinfo@hagyomanyokhaza.hu Web: www.hagyomanyokhaza.hu

AJÁNLÁS A „HUNGARIKUM„ CÍMRE

A Hagymányok Háza koncert rendezvényein is kulcsszerepet betöltő magyar cimbalmot javasolom a Hungarikumok Gyűjteményébe történő felvételre.

Budapest, 2014. szeptember 16.

Kelemen László főigazgató
Hagyományok Háza

AJÁNLÁS A „HUNGARIKUM „ CÍMRE

A két legnagyobb nemzeti operánkban Erkel Ferenc: Bánk Bán, Kodály Zoltán: Hány János c. művekben kulcsszerepet játszó cimbalom felvételét javasoljuk a Hungarikumok Gyűjteményébe.

Budapest, 2014. szeptember 8.

MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ
1061 Budapest, Andrásy út 22.
Pf. 503 1373

Simon Béla
zenekari igazgató
Magyar Állami Operaház

Országos Kulturális és Közművelődési Egyesület

1077 Budapest, Izabella u. 13.

Levél cím: 1400 Budapest, Pf. : 29.

Tel: 225-8130

Tel/fax: 225-8131

Mobil: 06 30/479-2149

E-mail: zenekar@100tagu.hu

Webcím: www.100tagu.hu

AJÁNLÁS A „HUNGARIKUM „ CÍMRE

A cigányzenében, így a magyar 100 Tagú Cigányzenekarban is kulcsszerepet betöltő magyar cimbalmot javaslom a Hungarikumok Gyűjteményébe történő felvételre.

Budapest, 2014. szeptember 8.

[Handwritten signature]
100 Tagú Cigányzenekar Elnöke

2016. 06. 02.

Magyar cimbalom.jpg

Hungarikum Bizottság
Kulturális Örökség Szakbizottsága

Budapest

Tárgy: Magyar cimbalom felvétele a Magyar Értéktárba és a
Hungarikumok Gyűjteményébe

Tisztelt Szakbizottság!

Alulírottak, mint a magyar cimbalom Magyar Értéktárba, továbbá a Hungarikumok Gyűjteményébe történő bekerítés kezdeményezői a mai napon az alábbi Nyilatkozatot tesszük.

Dr. Szegő Andrea kezdeményezésére a Magyar cimbalom-ot felvették a 18/2014.(V.27.) SZÉBH határozat alapján a Szolnok Megyei Város Értéktárba, majd ezt követően a 16/2014. (IX.8.) sz. határozat alapján a Jász-Nagykun-Szolnok Megye Értéktárba.

Időközben Cseke Lászlótól „A Budapesten a Hajós utcában készülő magyar cimbalom és gyártástechnológiája” címmel, valamint Liber Endrétől „Pedálcimbalom” címmel beadvány érkezett a Hungarikum Bizottsághoz arról, hogy azok kerüljenek be a Hungarikumok Gyűjteményébe.

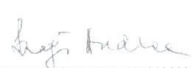
A három kezdeményező, Dr. Szegő Andrea, Cseke László és Liber Endre szakmai egyeztetés után megegyezett abban, hogy a három kezdeményezés célja ugyanaz, így együtt kérik, hogy a Magyar cimbalom felvételeire kerüljön a Magyar Értéktárba, továbbá a Hungarikumok Gyűjteményébe.

Miután Dr. Szegő Andrea kezdeményezésére korábban már felvetelre került a Magyar cimbalom Szolnok Megyei Város és utána Jász-Nagykun-Szolnok Megye Értéktárba, illetve Jász-Nagykun-Szolnok Megye felterjesztette azt a Magyar Értéktárba, illetve a Hungarikumok Gyűjteményébe, ezért Cseke László és Liber Endre csatlakozik a Jász-Nagykun-Szolnok Megye beadványához, azzal hogy szakmai anyagként kérjük Cseke László beadványának szakmai leírását felhasználni a nemzeti érték pontos szakmai meghatározásához.

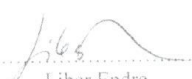
A nemzeti érték elnevezése: Magyar cimbalom
Besorolása: kulturális örökség
Kezdeményezők: Dr. Szegő Andrea
Cseke László
Liber Endre

Budapest, 2015. április 8.

Tisztelettel

Dr. Szegő Andrea

Cseke László

Liber Endre

10/2014/KM

MINISZTERELNÖKSÉG
AZ EGYSÉGES KOMOLYZENEI KONCEPCIÓ KIALAKÍTÁSÁÉRT FELELŐS KORMÁNYBIZTOS

Ajánlás

A Magyar-Koreai Társaság Dr. Szegő Andrea elnök vezetésével és a szülői Koreai Nemzeti Művészeti Egyetem között 2013. december 13.-án *Együttműködési Megállapodás* jött létre, mely szerint a Társaság cimbalmot adományoz a dél-koreai egyetemnek, s az aktushoz kapcsolódóan zenei programokat szerveznek Budapesten és Koreában 2014. tavaszán.

Mivel a Társaságnak több évre visszanyúló kapcsolatai alakultak ki a budapesti Zeneakadémiával, továbbá a magyar-koreai kapcsolatok fókuszába a zene került, reménnyel és bizalommal fordulnak támogatásért a kapcsolatok további fejlesztéséért.

Magyarország és a Koreai Köztársaság közötti diplomáciai kapcsolatfelvétel 25. éves évfordulója alkalmából az idei év rendezvénysorozatának fő programja a cimbalom adományozása Koreának. A hangszert már készíti Nagy Ákos magyar cimbalom-mester – ennek költségére és Koreába való kiszállítására megvan a fedezet.

Koreában egyetlen cimbalom, vagy Liszt Ferenc szavával „magyar zongora” sem lelhető fel, pedig Liszt, Bartók, Kodály zenéje Dél-Koreában is igen népszerű.

A cimbalom-adományozást két koncert-esemény kísérné. Előbb az adományozó fél részéről Budapesten, majd a cimbalmot átvevő félnél, Szöulban. A Szöulban tartandó koncert ideje 2014. májusa. A szülői koncerthez a Magyar-Koreai Társaság biztosítja a cimbalom művészt.

A Koreai Nemzeti Művészeti Egyetem Zenei Kara a következőket vállalja: az ünnepélyes cimbalom-átadási koncerthez zenekart biztosít karmesterrel és koncertteremmel. A koncert zömében Liszt, Bartók és Kodály művei hangoznak el cimbalom-átiratban. A koncert kisebb részében koreai zeneszerzés-szakos hallgatók cimbalomra írt műveit szólaltatják meg. A legjobb helyezést elért cimbalom-kompozíciók szerzői a magyar cimbalom-művész Mesterkurzusán vehetnek részt. Ezt a Koreai Nemzeti Művészeti Egyetem finanszírozza.

A kiemelt jelentőségű eseménysorozathoz Dr. Szegő Andrea, a Magyar-Koreai Társaság elnöke további támogatást kér. Mivel a Társaság civil szervezet, eddig pályázaton sikerült elnyerniük a cimbalom elkészítéséhez és kiszállításhoz szükséges pénzügyi támogatást.

Azonban további támogatókra, szponzorokra lenne szükség a két cimbalom-művész, valamint Dr. Szegő Andrea, a Társaság elnökének kiutaztatására és ottani tartózkodásának, költségeinek fedezésére. Dr. Szegő Andrea az a személy, aki évek óta kitartóan munkálkodik a két ország kapcsolatainak, főként kulturális területének fejlesztésén.

Tisztelettel:

Budapest, 2014. január 22.

dr. Batta András

cím: 1014 Budapest, Színház u. 5-7.
telefonszám: +36 -1-795-7973
e-mail cím: andras.batta@me.gov.hu

K' ARTS**한국예술종합학교 음악원**

서울특별시 서초구 서초동 남부순환로 2374 우:137-070
 Tel : (02)746-9241~243, 9270
 Fax : (02)746-9249,9259

KOREA NATIONAL UNIVERSITY OF ARTS
 SCHOOL OF MUSIC

2374 Nambusunhwanro, Seocho-dong, Seocho-gu
 Seoul, 137-070, KOREA
 Tel : 82-2-746-9241~243, 9270 Fax : 82-2-746-9249,9259

Letter of Agreement

For celebrating the 25th anniversary of the establishment of diplomatic relations between Hungary and Korea, the Hungary-Korea Society and School of Music, Korea National University of Arts agree to have an event as follows:

(1) Provided by the Hungary-Korea Society

- presentation of a full-size Cimbalom
- travel and hotel expenses of one Hungarian Cimbalom player to stay in Seoul 3 or 4 days

(2) Provided by the School of Music, Korea National University of Arts

- concert of presentation ceremony (including venue and orchestra, etc)
- honorarium to Cimbalom player for master class

The concert could be like this:

50-min. music of Hungarian works for Cimbalom such as Hary Janos.

30-min. of new compositions by Korean students, selected by competition

The date of the presentation ceremony at Korea National University of Arts could be held in May, 2014.

(3) In addition, Hungary-Korea Society (as donator of a full size concert cimbalom) and School of Music, Korea National University of Arts (as receiver of the cimbalom) also agrees that the two parties will do mutual efforts to utilise the presence of a cimbalom in Korea. It also means that cimbalom will be at disposal of any other institution in Korea if cimbalom is required for a music performance.

President,
The Hungary-Korea Society

Dr. Szego Andrea

December 16, 2013

Dean
The School of Music
Korea National University of Arts
Prof. Hwang Sung-ho

3. A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

III. MELLÉKLETEK

3.A. javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

NYILATKOZAT

Alulírott Cseke László a Cseke Hangszerjavító és Kereskedelmi Betéti Társaság (1065 Budapest, Hajós u. 25.) cégvezetője a javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználásához hozzájárulásomat adom.

Budapest, 2014. november 5.

Cseke Hangszerjavító és
Kereskedelmi Betéti Társaság
1065 Budapest, Hajós u. 25.
Tel.: 302-5144
Adószám: 28581169-2-42
Köz. Adó sz.: HU 28581169

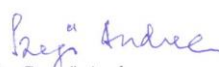

Cseke László
cégvezető

NYILATKOZAT

Alulírott Dr. Szegő Andrea, mint a Magyar-Koreai Társaság (székhely: 2089 Telki, Berkenye utca 46, levelezési cím 1146 Budapest, Hermina út 14.) elnöke a javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználásához hozzájárulásomat adom.

Budapest, 2016. június 2.

Dr. Szegő Andrea
Elnök

NYILATKOZAT

Alulírott Liber Endre (1012 Budapest, Kuny Domonkos u. 9. I/3) a javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználásához hozzájárulásomat adom.

Budapest, 2016. június 2

Liber Endre.